

A ט"ד

Intro

Today we will Be"H begin פרק האומר, and learn דף נ"ט of מסכת קידושין.

Some of the topics we will learn about include:

מנהג רמאות

If a שליח, instead of performing Kiddushin on behalf of the משלה, marries the woman himself, the Kiddushin is valid but he is considered deceitful.

In general,

עני המהפך בחררה

If one person is pursuing a certain opportunity, it is considered wicked to seize it before him.

קידושין לאחר ל' יום

Kiddushin can be performed to be effective after thirty days, even if

נתאכלו המענות

She spends the money in the interim.

דיבור מבטל דיבור

It is a מחלוקת whether mere words can retract something that was also implemented with mere words. The Gemara discusses

ביטל עד שלא תרם

Retracting an agency to separate תרומה, which truly consists of mere words, and

'קידשה לאחר ל'

וחזרה בה

Retracting consent to a delayed Kiddushin, which also involved the act of accepting the Kiddushin;

B ירידה ועלייה מטומאה

A vessel can become טמא either through an action or a thought that deems it a completed כלי. The Gemara discusses how the eligibility for טומאה can be lifted.

חוזר ומגרש בו

It is a מחלוקת whether a Gett may be reused after someone cancelled the agent who was delivering it.

מעכשיו ולאחר ל' יום

It is a מחלוקת whether in this statement the phrase "after thirty days" makes the Kiddushin of now conditional on his continued approval at that time and it then takes effect retroactively OR, לאחר שלשים יום, is a retraction of the phrase מעכשיו and the Kiddushin only takes effect after thirty days.

A

מנהג רמאות

עני המהפך בחררה

קידושין לאחר ל' יום

דיבור מבטל דיבור

ביטל עד שלא תרם

קידשה לאחר ל'
וחזרה בה

B

ירידה ועלייה מטומאה

חוזר ומגרש בו

מעכשיו ולאחר ל' יום

1 So let's review...

Zugt di Mishnah

האומר לחבירו
צא וקדש לי אשה פלונית
והלך וקדשה לעצמו

If someone appointed an agent to be מקדש a certain woman on his behalf, and the שליח gave her his own money to be מקדש her for himself; מקודשת לשני She is married to the שליח.

1

משנה

האומר לחבירו
צא וקדש לי אשה פלונית
והלך וקדשה לעצמו

מקודשת לשני

She is married to the שליח

2 The Gemara explains

מה שעשה עשוי

אלא שנהג בו מנהג רמאות

The marriage is valid, but he is considered deceitful, because

סמכה דעתיה

סבר עבד לי שליחותי

The sender relied on him and assumed he would fulfill his agency.

And even if

לא יהבוה ניהליה

The woman is unwilling to become מקודשת to the משלח;

איבעי ליה לאודועי

The שליח should relay this message to the sender before marrying her himself, so as not to appear deceitful.

Unless there is a concern for

אדהכי והכי אתא איניש אחרינא

Someone else will be מקדש her in the meantime.

2

The Gemara explains...

מה שעשה עשוי
אלא שנהג בו מנהג רמאות

Because

סמכה דעתיה סבר עבד לי שליחותי

And even if

לא יהבוה ניהליה

The woman is unwilling to become מקודשת to the משלח

איבעי ליה לאודועי

so as not to appear deceitful

Unless there is a concern for

אדהכי והכי

אתא איניש אחרינא

Someone else will be מקדש her in the meantime

3 The Gemara points out that the above applies as well to encroaching on another's potential financial gain:
 עני מהפך בחררה
 ובא אחר ונטלה הימנו
 If a pauper is trying to get a hold of some food and another comes and grabs it first; or if one person is trying to buy a certain property and another person knowingly goes ahead and buys it;
 נקרא רשע
 The second fellow is considered wicked; unless the above conditions apply;
 לא יהבוה ניהליה
 אדהכי והכי אתא איניש אחרינא

The Gemara relates two incidents involving אמוראים - one of קידושין and one of מכר - where this was indeed the case.
 =====

3

The Gemara points out...

The above applies as well to encroaching on another's potential financial gain:

**עני מהפך בחררה
 ובא אחר ונטלה הימנו**

If a pauper is trying to get a hold of some food and another comes and grabs it first;

נקרא רשע

Unless the above conditions apply;
לא יבבוה ניהליה
אדהכי והכי אתא איניש אחרינא

4 The Mishnah continues
 וכן האומר לאשה
 הרי את מקודשת לי
 לאחר שלשים יום
 If someone stipulates that the Kiddushin take effect after thirty days;
 ובא אחר וקידשה
 בתוך שלשים יום
 And someone else gave this woman Kiddushin during these thirty days,
 מקודשת לשני
 She is married to the second person, even לקולא in that
 בת ישראל לכהן
 תאכל בתרומה
 תרומה
 If he is a Kohein, she may now eat

4

משנה

**וכן האומר לאשה הרי את מקודשת לי
 לאחר שלשים יום
 ובא אחר וקידשה בתוך שלשים יום**

מקודשת לשני

*Even לקולא in that
 בת ישראל לכהן תאכל בתרומה*

5 The Gemara explains how Kiddushin takes effect after thirty days:
 לא בא אחר
 וקידשה בתוך שלשים
 If another Kiddushin was NOT performed during the thirty days,
 מקודשת
 ואע"פ שנתאכלו המעות
 The Kiddushin takes effect at the end of the thirty days EVEN if the money was already spent, because
 הני זוזי
 לא לפקדון דמו
 The money is not comparable to a deposit, with which אינה
 שותת if it no longer exists at the time of Kiddushin,
 because
 פקדון
 ברשותא דמרא קא מתאכלי
 והני ברשותא דידה קא מתאכלי
 A deposit is still in the owner's domain during the time between when he gave it to her פקדון לשם and when he granted it to her קידושין לשם. Therefore, if it's not here at the time of Kiddushin he did not give her anything.
 Therefore מקודשת שותת;
 However, in our case he initially gave it to her קידושין לשם and the money was completely hers. Therefore, she is מקודשת
 ואע"פ שנתאכלו המעות

5 *The Gemara explains how Kiddushin takes effect after 30 days:*

**לא בא אחר
 וקידשה בתוך שלשים
 מקודשת
 ואע"פ שנתאכלו המעות**

הני זוזי לא לפקדון דמו
*אינה מקודשת שותת
 if it no longer exists at the time of Kiddushin*
 Because

**פקדון ברשותא דמרא קא מתאכלי
 והני ברשותא דידה קא מתאכלי**

6 Similarly,
 לא למלוה דמי
 It is not comparable to a loan, with which
 אינה מקודשת
 Because
 מלוה להוצאה ניתנה
 הני בתורת קידושין יהבינהו ניהלה
 When he gave it to her לשם מלוה it was given to be spent unconditionally, and when he grants it to her קידושין לשם he is not giving her anything.
 Therefore מקודשת שותת;
 However, in our case this money was given expressly לשם קידושין and it was completely hers. Therefore, she is מקודשת
 ואע"פ שנתאכלו המעות

6 **לא למלוה דמי**
*It is not comparable to a loan,
 with which אינה מקודשת שותת*
 Because

**מלוה להוצאה ניתנה
 הני בתורת קידושין יהבינהו ניהלה**

7 The Gemara cites two versions of a מחלוקת ר' יוחנן וריש לקיש:
 According to the first version it refers to the above-mentioned clause of the Mishnah;
 האומר לאשה
 הרי את מקודשת לי
 לאחר שלשים יום
 ובא אחר וקידשה
 בתוך שלשים יום
 מקודשת לשני
 Because the second Kiddushin takes effect before the first Kiddushin;

And the Machlokes is whether she can retract such a delayed Kiddushin if
 לא בא אחר וקידשה
 וחזרה בה

If another Kiddushin was NOT performed, but she retracted her consent during the thirty days;

ר' יוחנן אמר

חוזרת

אתי דיבור ומבטל דיבור

Her words CAN retract the Kiddushin which was also accomplished with mere words.

ריש לקיש אמר

אינה חוזרת

לא אתי דיבור ומבטל דיבור

Her words CANNOT retract her earlier words.

7 *Two versions of a מחלוקת ר' יוחנן וריש לקיש:*

- FIRST VERSION -

Refers to the above-mentioned clause of the Mishnah;

**האומר לאשה הרי את מקודשת לי
 לאחר שלשים יום
 ובא אחר וקידשה בתוך שלשים יום
 מקודשת לשני**

The Machlokes is whether she can retract if
לא בא אחר וקידשה וחזרה בה

<i>ריש לקיש אמר</i>	<i>ר' יוחנן אמר</i>
אינה חוזרת	חוזרת
לא אתי דיבור ומבטל דיבור	אתי דיבור ומבטל דיבור

8 The Gemara explains that when something truly consists of mere words, everyone agrees
 אתי דיבור ומבטל דיבור
 For example,
 אם עד שלא תרם ביטל
 אין תרומתו תרומה
 If someone appoints a שליח to separate תרומה he can retract the שליחות as long as the agent has not yet performed the הפרשת תרומה, because the agent was appointed with mere words.
 However,
 שאני נתינת מעות ליד אשה
 דכי מעשה דמו
 Her consent for Kiddushin involves an act of accepting the money.
 Therefore, ריש לקיש holds
 לא אתי דיבור ומבטל מעשה
 Mere words cannot retract an action.
 However, ר' יוחנן holds that her consent is nevertheless considered a mere דיבור, and
 אתי דיבור ומבטל דיבור

8 *The Gemara explains everyone agrees*

אתי דיבור ומבטל דיבור

However,

**שאני נתינת מעות ליד אשה
 דכי מעשה דמו**

9 The second version of this לקיש ר' יוחנן וריש לקיש refers to a later Mishnah which states:
 וכן היא שנתנה רשות לשלוחה לקדשה
 והלכה היא וקדשה את עצמה
 If a woman appointed an agent to accept Kiddushin on her behalf, and she then accepted Kiddushin herself from another man;
 אם שלה קדמו
 קידושיה קידושין
 ואם של שלוחה קדמו
 אין קידושיה קידושין
 Her Kiddushin is only valid if it was performed BEFORE her agent accepted Kiddushin.

And the Machlokes is whether she can retract such a שליחות if
 לא קדשה את עצמה
 וחזרה בה
 If she did NOT accept another Kiddushin, but rather retracted the agent's appointment,
 ר' יוחנן אמר חוזרת
 She may retract, because
 אתי דיבור ומבטל דיבור

ריש לקיש אמר אינה חוזרת
 She may not retract, because
 לא אתי דיבור ומבטל דיבור
 Because the appointment of an agent is to some extent like a מעשה, because it accomplished that the agent achieved the status of a שליח.
 While ר' יוחנן holds that it's still considered merely a דיבור.

9 - SECOND VERSION -

Refers to a later Mishnah which states:
 וכן היא שנתנה רשות לשלוחה לקדשה
 והלכה היא וקדשה את עצמה

אם שלה קדמו
 קידושיה קידושין

אם של שלוחה קדמו
 אין קידושיה קידושין

The Machlokes is whether she can retract such a שליחות if לא קדשה את עצמה וחזרה בה:

ר' יוחנן אמר
 חוזרת

ריש לקיש אמר
 אינה חוזרת

אתי דיבור
 ומבטל דיבור

לא אתי דיבור
 ומבטל דיבור

Because the appointment of an agent is to some extent like a מעשה because it accomplished that the agent achieved the status of a שליח

10 The Gemara cites the following Mishnah in support of ר' יוחנן, from which we see that appointing a שליח is considered merely a דיבור.

השולח גט לאשתו
והגיע בשליח
ואמר לו

גט שנתתי לך בטל הוא

If someone appointed a שליח to deliver a Gett, and then retracted,

הרי זה בטל

The retraction is effective; clearly, ומבטל דיבור, אתי?

Therefore, the Gemara concludes

תיובתא דר"ל

is refuted, and

אתי דיבור ומבטל דיבור

Even a דיבור of שליחות CAN be retracted with a דיבור.

Additionally,

הלכה כר' יוחנן

אפילו בקמייתא

The Gemara rules like ר' יוחנן regarding the earlier dispute as well, and

אתי דיבור ומבטל דיבור

Even regarding Kiddushin which involves some action as well;

Nevertheless, the Gemara rules

חוזר ומגרש בו

After retracting, he can use the document again, because

נהי דבטליה מתורת שליח

מתורת גט לא בטליה

He only retracted the agent's appointment, but the document itself remains viable.

=====

10 A Mishnah supporting ר' יוחנן that appointing a שליח is considered a דיבור

השולח גט לאשתו והגיע בשליח ואמר לו
גט שנתתי לך בטל הוא

If someone appointed a שליח to deliver a Gett and then retracted,

הרי זה בטל

The retraction is effective

אתי דיבור ומבטל דיבור

תיובתא דר"ל
אכב כר' יוחנן
אפילו בקמייתא

Nevertheless

חוזר ומגרש בו

After retracting, he can use the document again, because

נהי דבטליה מתורת שליח
מתורת גט לא בטליה

He only retracted the agent's appointment, but the document itself remains viable.

11 The Mishnah said
 בא אחר וקידשה
 בתוך שלשים יום
 מקודשת לשני
 She is married to the second fellow.
 The Gemara cites a מחלוקת:
 אמר רב
 מקודשת לשני לעולם
 The second marriage is final;

שמואל אמר
 מקודשת לשני עד ל' יום
 The second marriage is only effective for the remainder
 of the thirty days;
 לאחר ל' יום
 פקעה קידושי שני
 וגמרי קידושי ראשון
 At the end of the thirty days the second Kiddushin
 expires, and the first Kiddushin takes effect.

However, the Gemara cannot comprehend this Halachah:
 קידושי שני במאי פקעי
 How does a marriage expire?!

11 האומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר ל' יום
 בא אחר וקידשה בתוך שלשים יום
 מקודשת לשני
 She is married to the second man

<p>אמר רב</p> <p>מקודשת לשני לעולם</p> <p><i>The 2nd marriage is final</i></p>	<p>אמר שמואל</p> <p>מקודשת לשני עד ל' יום</p> <p><i>The second marriage is only effective for the remainder of the thirty days;</i></p>
---	--

לאחר ל' יום פקעה קידושי שני
 וגמרי קידושי ראשון
*At the end of the thirty days the second Kiddushin expires,
and the first Kiddushin takes effect.*

קידושי שני במאי פקעי
How does a marriage expire?!

12 Therefore, the Gemara brings an alternate version that the מחלוקת concerns the next section of the Mishnah:
 The Mishnah concludes
 מעכשיו ולאחר שלשים יום
 If he said that the Kiddushin should be effective "From now and after thirty days"
 ובא אחר וקידשה בתוך שלשים יום
 If someone else performs Kiddushin during the thirty days;
 מקודשת ואינה מקדושת
 It is uncertain if she is married to the first person or to the second. Therefore,
 בת ישראל לכהן
 או בת כהן לישראל
 לא תאכל בתרומה
 In both cases she may NOT eat תרומה, because we are uncertain which marriage is valid.

12 *The מחלוקת concerns the next section of the Mishnah*

**מעכשיו ולאחר שלשים יום
 ובא אחר וקידשה בתוך שלשים יום
 מקודשת - ואינה מקדושת**

*It is uncertain if she is married to the first person
or to the second*

**בת ישראל לכהן או בת כהן לישראל
 לא תאכל בתרומה**

13 Now, the מחלוקת is; לרב מקודשת ואינה מקודשת לעולם She is permanently in this uncertain state, because מספקא ליה אי תנאה הואי אי חזרה הואי רב is uncertain whether in the statement מעכשיו ולאחר שלשים יום The phrase "after thirty days" makes the Kiddushin of now conditional on his continued approval at that time and it then takes effect retroactively, and so קידושי ראשון חיילי She is married to the first person. OR, מעכשיו ולאחר שלשים יום is a retraction of the phrase קידושי שני חיילי She is married to the second fellow, because the second Kiddushin took effect first.

לשמואל מקודשת ואינה מקודשת אלא עד ל' יום The uncertain state lasts only until the end of the thirty days, because, פשיטא ליה דתנאה הואי שמואל understands it to be a condition, and so during the thirty days we are uncertain whether he will still approve, and so we do not know whose Kiddushin took effect first. But לאחר ל' יום פקעי קידושי שני וגמרי קידושי ראשון After the 30 days, the first Kiddushin is effective retroactively, and she is married to the first fellow.

The Gemara continues this discussion in the next Daf.

13 **אמר רב**
מקודשת ואינה מקודשת לעולם
She is permanently in this uncertain state

מספקא ליה
אי תנאה הואי - אי חזרה הואי

The phrase of "לאחר שלשים יום" is a retraction of the phrase ונצטיו and the Kiddushin takes effect only after thirty days, and so קידושי שני חיילי

The phrase "ונצטיו ולאחר שלשים יום" makes the Kiddushin of now conditional on his continued approval at that time and it then takes effect retroactively, and so קידושי ראשון חיילי

אמאי
מקודשת ואינה מקודשת אלא עד ל' יום
The uncertain state lasts only until the end of the thirty days

פשיטא ליה דתנאה הואי
אמאי understands it to be a condition. During the thirty days we are uncertain whether he will still approve, and so we do not know whose Kiddushin took effect first.

לאחר ל' יום פקעי קידושי שני וגמרי קידושי ראשון
After the 30 days, the first Kiddushin is effective retroactively, and she is married to the first fellow.